

Sp. 326. Tillaga til þingsályktunar [153. mál]

um heimild fyrir ríkisstjórnina til að fullgilda Evrópusamning um varnir gegn hryðjuverkum.

(Lögð fyrir Alþingi á 102. löggjafarþingi 1979—80.)

Alþingi ályktar að heimila ríkisstjórninni að fullgilda Evrópusamning um varnir gegn hryðjuverkum sem lagður var fram til undirritunar í Strasbourg hinn 27. janúar 1977.

Athugasemdir við þingsályktunartillögu þessa.

Á síðari árum hafa verið gerðir ýmsir milliríkjasamningar vegna stöðugt vaxandi hermdarverkastarfsemi. Ísland hefur gerst aðili að þrem þeirra, þ. e. a. s. Haag-samningi frá 16. desember 1970 um að koma í veg fyrir ólöglega töku loftfara, Montreal-samningi frá 23. september 1971 um að koma í veg fyrir ólögmatar aðgerðir gegn öryggi flugsamgangna og New York-samningi frá 14. desember 1973 um varnarráðstafanir og refsingar vegna glæpa gegn einstaklingum er njóta alþjóðlegrar verndar, þ. á m. sendierindrekum.

Samningurinn sem hér um ræðir er árangur af starfi sérfræðinganevndar á vegum Evrópuráðsins. Var hann samþykktur af ráðherranefnd Evrópuráðsins í nóvember 1976 og lagður fram til undirritunar hinn 27. janúar 1977. Samningurinn er birtur á ensku sem fylgiskjal með tillögu þessari, ásamt íslenskri þýðingu.

Samningurinn fjallar um ýmiss konar aðgerðir stjórnvalda vegna tiltekinna meiri háttar afbrota. Meðal annars er gert ráð fyrir réttaraðstoð og skyldu til að tryggja refsilögsögu vegna slíkra afbrota. Eitt aðalmarkmið samningsins er að koma í veg fyrir að unnt sé að synja um framsal vegna þess að um stjórn málaafbrot sé að ræða. Þó er heimilt skv. 13. gr. að gera fyrirvara um þann hluta samningsins og hyggjast íslensk stjórnvöld notfæra sér þá heimild.

Til þess að unnt sé að fullgilda samning þennan er þörf breytinga á almennum hegningarlögum. Hefur lagafrumvarp verið lagt fram í því skyni, sbr. 53. mál, þingskjal Ed. 83. Í athugasemdum við frumvarpið er gerð nánari grein fyrir ákvæðum samningsins.

Samningurinn gekk í gildi hinn 4. ágúst 1978 og eru 7 ríki aðilar að honum: Austurríki, Bretland, Kýpur, Danmörk, Liechtenstein, Svíþjóð og Sambandslýðveldið Þýskaland. Hann var undirritaður fyrir Íslands hönd hinn 27. janúar 1977, með fyrirvara um fullgildingu.

Fylgiskjal.

EVROPUSAMNINGUR UM VARNIR GEGN HRYÐJUVERKUM

Aðildarríki Evrópuráðsins, sem undirrita samning þennan,

er hafa í huga að markmið Evrópuráðsins er að koma á aukinni einingu meðal aðila þess,

gera sér grein fyrir vaxandi áhyggjum, sem aukning hryðjuverka veldur,

óska að gera virkar ráðstafanir til að tryggja að þeir, sem hryðjuverk fremja, komist ekki undan lögsókn og refsingu, og

eru sannfærð um að framsal sé sérstaklega virkt úrræði til að ná þeim árangri,

hafa orðið ásátt um eftirfarandi:

1. gr.

Að því er varðar framsal milli aðildarríkja skal ekki telja eftirfarandi brot stjórnmálaafbrot, né brot, framin í tengslum við stjórnmálaafbrot, né brot, framin af stjórnmálalegum hvötum:

a. Brot, sem falla undir samning um að koma í veg fyrir ólöglega töku loftfara, sem undirritaður var í Haag hinn 16. desember 1970.

b. Brot, sem falla undir samning um að koma í veg fyrir ólögsmætar aðgerðir gegn öryggi flugsamgangna, sem undirritaður var í Montreal hinn 23. september 1971.

c. Alvarleg brot sem fela í sér tilræði við líf, limi eða frelsi einstaklinga, er njóta alþjóðlegrar verndar, þ. á m. sendi-erindreka.

d. Brot sem fela í sér mannrán, töku gísla eða alvarlega og ólöglega frelsskerðingu.

e. Brot þar sem notaðar eru sprengjur, handsprengjur, eldflaugar, sjálfvirk skotvopn eða bréfa- eða böggulsprengjur, ef sú notkun stofnar mönnum í hættu.

EUROPEAN CONVENTION ON THE SUPPRESSION OF TERRORISM

The member States of the Council of Europe, signatory hereto,

Considering that the aim of the Council of Europe is to achieve a greater unity between its Members;

Aware of the growing concern caused by the increase in acts of terrorism;

Wishing to take effective measures to ensure that the perpetrators of such acts do not escape prosecution and punishment;

Convinced that extradition is a particularly effective measure for achieving this result,

Have agreed as follows:

Article 1

For the purposes of extradition between Contracting States, none of the following offences shall be regarded as a political offence or as an offence connected with a political offence or as an offence inspired by political motives:

a. an offence within the scope of the Convention for the Suppression of Unlawful Seizure of Aircraft, signed at The Hague on 16 December 1970;

b. an offence within the scope of the Convention for the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Civil Aviation, signed at Montreal on 23 September 1971;

c. a serious offence involving an attack against the life, physical integrity or liberty of internationally protected persons, including diplomatic agents;

d. an offence involving kidnapping, the taking of a hostage or serious unlawful detention;

e. an offence involving the use of a bomb, grenade, rocket, automatic firearm or letter or parcel bomb if this use endangers persons;

f. Tilraun til þess að fremja eitthvert ofangreindra brota eða hlutdeild í framningu eða hlutdeild í tilraun til að fremja slíkt brot.

2. gr.

1. Að því er varðar framsal milli aðildarríkja getur aðildarríki ákveðið, að önnur alvarleg brot, sem fela í sér ofbeldi, en þau sem greind eru í 1. gr., gegn lífi, limum eða frelsi einstaklings, skuli hvorki teljast stjórn málaafbrot, né brot sem framið er í tengslum við stjórn málaafbrot, né brot, sem framið er af stjórn málaalegum hvötum.

2. Hið sama gildir um alvarlegt brot, sem beinist gegn eignum, að því leyti sem 1. gr. tekur ekki til þess brots, ef verknaðurinn hefur skapað mönnum sameiginlega hættu.

3. Hið sama gildir um tilraun til að fremja eitthvert ofangreindra brota eða hlutdeild í framningu eða hlutdeild í tilraun til að fremja slíkt brot.

3. gr.

Ákvæði allra milliríkjasamninga og samkomulaga um framsal brotamanna, sem gilda milli aðildarríkja, þ. á m. Evrópusamnings um framsal brotamanna, breytast milli aðildarríkja að því leyti sem þau samræmast ekki samningi þessum.

4. gr.

Nú eru afbrot þau, sem 1. og 2. gr. þessa samnings taka til, ekki tilgreind sem framsalsbrot í núgildandi milliríkjasamningum um framsal milli aðildarríkja og skal þá samt litið svo á, varðandi þennan samning, að þau séu fólgin í þeim samningum.

5. gr.

Ekkert það, sem í samningi þessum greinir, ber að túlka á þann veg, að í því felist skuldbinding til að annast framsal, ef ríkið, sem beiðni um framsal er beint til, hefur gildar ástæður til að ætla að beiðni um framsal vegna brots, er 1. eða 2. gr. taka til, hafi verið komið á fram-

f. an attempt to commit any of the foregoing offences or participation as an accomplice of a person who commits or attempts to commit such an offence.

Article 2

1. For the purposes of extradition between Contracting States, a Contracting State may decide not to regard as a political offence or as an offence connected with a political offence or as an offence inspired by political motives a serious offence involving an act of violence, other than one covered by Article 1, against the life, physical integrity or liberty of a person.

2. The same shall apply to a serious offence involving an act against property, other than one covered by Article 1, if the act created a collective danger for persons.

3. The same shall apply to an attempt to commit any of the foregoing offences or participation as an accomplice of a person who commits or attempts to commit such an offence.

Article 3

The provisions of all extradition treaties and arrangements applicable between Contracting States, including the European Convention on Extradition, are modified as between Contracting States to the extent that they are incompatible with this Convention.

Article 4

For the purposes of this Convention and to the extent that any offence mentioned in Article 1 or 2 is not listed as an extraditable offence in any extradition convention or treaty existing between Contracting States, it shall be deemed to be included as such therein.

Article 5

Nothing in this Convention shall be interpreted as imposing an obligation to extradite if the requested State has substantial grounds for believing that the request for extradition for an offence mentioned in Article 1 or 2 has been made for the purpose of prosecuting or punish-

færi í þeim tilgangi að lögsækja eða refsamanni vegna kynþáttar hans, trúarbragða, þjóðernis eða stjórnmalaskoðana eða réttarstaða hans kunni að vera skert vegna einhverra þessara ástæðna.

6. gr.

1. Sérhverju aðildarríki ber að gera nauðsynlegar ráðstafanir til að koma lögum yfir brot, sem greint er í 1. gr., þegar það framselur ekki grunaðan brotamann, sem finnst á landsvæði ríkisins, að fenginni beiðni um framsal frá aðildarríki, þar sem lögsaga byggist á reglum, sem gilda einnig í ríkinu, sem beiðninni er beint til.

2. Samningur þessi kemur ekki í veg fyrir refsilögsögu samkvæmt landslögum.

7. gr.

Nú finnst maður, sem grunaður er um að hafa framið brot, er um getur í 1. gr., í aðildarríki, sem fengið hefur beiðni um framsal, og aðstæður sem greindar eru í 1. mgr. 6. gr. eru til staðar, þá ber að leggja málið án nokkurrar undantekningar og án ótilhlýðilegrar tafar fyrir bær yfirvöld til saksóknar, ef ríkið framselur ekki manninn. Yfirvöld þessi skulu taka ákvörðun eftir sömu reglum og þeim, er gilda, þegar um er að ræða afbrot alvarlegs eðlis eftir landslögum.

8. gr.

1. Aðildarríkjunum ber að veita hvert öðru víðtækustu gagnkvæma aðstoð í sakamálum varðandi lögsókn vegna brota, sem greind eru í 1. og 2. gr. Í öllum tilvikum gilda lög þess ríkis, sem beiðni er beint til, um gagnkvæma aðstoð í sakamálum. Þó má hvorki synja um aðstoð á þeim grundvelli einum að hún varði stjórnálaafbrot, brot sem framið er í tengslum við stjórnálaafbrot né brot sem framið er af stjórnmalalegum hvötum.

ing a person on account of his race, religion, nationality or political opinion, or that that person's position may be prejudiced for any of these reasons.

Article 6

1. Each Contracting State shall take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over an offence mentioned in Article 1 in the case where the suspected offender is present in its territory and it does not extradite him after receiving a request for extradition from a Contracting State whose jurisdiction is based on a rule of jurisdiction existing equally in the law of the requested State.

2. This Convention does not exclude any criminal jurisdiction exercised in accordance with national law.

Article 7

A Contracting State in whose territory a person suspected to have committed an offence mentioned in Article 1 is found and which has received a request for extradition under the conditions mentioned in Article 6, paragraph 1, shall, if it does not extradite that person, submit the case, without exception whatsoever and without undue delay, to its competent authorities for the purpose of prosecution. Those authorities shall take their decision in the same manner as in the case of any offence of a serious nature under the law of that State.

Article 8

1. Contracting States shall afford one another the widest measure of mutual assistance in criminal matters in connection with proceedings brought in respect of the offences mentioned in Article 1 or 2. The law of the requested State concerning mutual assistance in criminal matters shall apply in all cases. Nevertheless this assistance may not be refused on the sole ground that it concerns a political offence or an offence connected with a political offence or an offence inspired by political motives.

2. Ekkert það, sem í samningi þessum greinir, ber að túlka á þann veg, að í því felist skuldbinding til að veita gagnkvæma aðstoð vegna brots, er greinir í 1. eða 2. gr., ef ríkið, sem beiðni er beint til, hefur gildar ástæður til að ætla að beiðninni hafi verið komið á framfæri í þeim tilgangi að lögsækja eða refsanna manni vegna kynþáttar hans, trúarbragða, þjóðernis eða stjórnmálaskoðana eða réttarstaða hans kunni að vera skert vegna einhverra þessara ástæðna.

3. Ákvæði allra milliríkjasamninga og samkomulaga um gagnkvæma aðstoð í sakamálum, sem gilda milli aðildarríkja, þ. á m. Evrópusamnings um gagnkvæma aðstoð í sakamálum, breytast milli aðildarríkja að því leyti sem þau samræmast ekki samningi þessum.

9. gr.

1. Tilkynna ber fastanefnd Evrópuráðsins um sakamálaefni um framkvæmd samnings þessa.

2. Ber henni að gera allt, sem þörf er á, til að auðvelda vinsamlega lausn hvers kyns vanda, er verða kann vegna framkvæmdar samningsins.

10. gr.

1. Hvers kyns deilu milli aðildarríkja varðandi túlkun eða framkvæmd samningsins, sem ekki hefur verið jöfnuð innan ramma 2. mgr. 9. gr., ber að leggja í gerð að beiðni sérhvers deiluaðila. Hvor aðili um sig tilnefni gerðardómsmann og þeir tveir tilnefni oddamann. Hafi einhver aðili ekki skipað gerðardómsmann sinn innan þriggja mánaða frá því beiðni var um gerðardóm, skal hann skipaður að beiðni hins aðilans af forseta Mannréttindadómstóls Evrópu. Ef forseti er ríkisborgari annars hvors deiluaðila gerir það varaforseti dómstólsins, eða ef hann er ríkisborgari annars hvors deiluaðila, gerir það elsti dómari, sem ekki er ríkisborgari annars hvors deiluaðila. Sama hátt skal hafa á, ef gerðardómsmenn geta ekki komið sér saman um val oddamanns.

2. Nothing in this Convention shall be interpreted as imposing an obligation to afford mutual assistance if the requested State has substantial grounds for believing that the request for mutual assistance in respect of an offence mentioned in Article 1 or 2 has been made for the purpose of prosecuting or punishing a person on account of his race, religion, nationality or political opinion or that that person's position may be prejudiced for any of these reasons.

3. The provisions of all treaties and arrangements concerning mutual assistance in criminal matters applicable between Contracting States, including the European Convention on Mutual Assistance in Criminal Matters, are modified as between Contracting States to the extent that they are incompatible with this Convention.

Article 9

1. The European Committee on Crime Problems of the Council of Europe shall be kept informed regarding the application of this Convention.

2. It shall do whatever is needful to facilitate a friendly settlement of any difficulty which may arise out of its execution.

Article 10

1. Any dispute between Contracting States concerning the interpretation or application of this Convention, which has not been settled in the framework of Article 9, paragraph 2, shall, at the request of any Party to the dispute, be referred to arbitration. Each Party shall nominate an arbitrator and the two arbitrators shall nominate a referee. If any Party has not nominated its arbitrator within the three months following the request for arbitration, he shall be nominated at the request of the other Party by the President of the European Court of Human Rights. If the latter should be a national of one of the Parties to the dispute, this duty shall be carried out by the Vice-President of the Court or, if the Vice-President is a national of one of the Parties to the dispute, by the most senior judge of the Court not being a national of one of the

2. Gerðardómur ákvarði eigin málsmeðferð. Meirihluti atkvæða ræður ákvörðunum hans. Úrskurður hans er endanlegur.

11. gr.

1. Samningur þessi skal liggja frammi til undirritunar af hendi aðildarríkja Evrópuráðsins. Samningurinn er háður fullgildingu, viðurkenningu eða samþykki. Fullgildingar-, viðurkenningar- eða samþykktarskjöl skulu afhent aðalframkvæmdastjóra Evrópuráðsins.

2. Samningurinn skal taka gildi þremur mánuðum eftir afhendingu þriðja fullgildingar-, viðurkenningar- eða samþykktarskjals.

3. Að því er varðar ríki, sem undirritar, en fullgildir, viðurkennir eða samþykkir síðar, tekur samningurinn gildi þremur mánuðum eftir afhendingu fullgildingar-, viðurkenningar- eða samþykktarskjals þess.

12. gr.

1. Við undirritun eða við afhendingu fullgildingar-, viðurkenningar- eða samþykktarskjals síns getur sérhvert ríki tilgreint það eða þau landsvæði, sem samningurinn á að ná til.

2. Við afhendingu fullgildingar-, viðurkenningar- eða samþykktarskjals síns eða síðar getur sérhvert ríki lýst yfir því við aðalframkvæmdastjóra Evrópuráðsins að samningur þessi nái einnig til hvaða annars landsvæðis eða landsvæða, sem tilgreind eru í yfirlýsingunni, og sem það fer með utanríkismál fyrir eða hefur heimild til að skuldbinda.

3. Sérhverja yfirlýsingu, sem gefin er samkvæmt undanfarandi málsgrein, má afturkalla fyrir hvaða landsvæði, sem þar er greint, með tilkynningu til aðalframkvæmdastjóra Evrópuráðsins. Slík afturköllun gangi í gildi þegar í stað eða síðar eftir því sem tilgreint kann að vera í tilkynningunni.

Parties to the dispute. The same procedure shall be observed if the arbitrators cannot agree on the choice of referee.

2. The arbitration tribunal shall lay down its own procedure. Its decisions shall be taken by majority vote. Its award shall be final.

Article 11

1. This Convention shall be open to signature by the member States of the Council of Europe. It shall be subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

2. The Convention shall enter into force three months after the date of the deposit of the third instrument of ratification, acceptance or approval.

3. In respect of a signatory State ratifying, accepting or approving subsequently, the Convention shall come into force three months after the date of the deposit of its instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 12

1. Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, specify the territory or territories to which this Convention shall apply.

2. Any State may, when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval or at any later date, by declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend this Convention to any other territory or territories specified in the declaration and for whose international relations it is responsible or on whose behalf it is authorised to give undertakings.

3. Any declaration made in pursuance of the preceding paragraph may, in respect of any territory mentioned in such declaration, be withdrawn by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe. Such withdrawal shall take effect immediately or at such later date as may be specified in the notification.

13. gr.

1. Við undirritun eða við afhendingu fullgildingar-, viðurkenningar- eða samþykktarskjals síns getur sérhvert ríki lýst yfir því, að það áskilji sér rétt til að synja um framsal vegna einhverra þeirra brota, er um getur í 1. gr., ef það telur það stjórnmálaafbrot, brot sem framið er í tengslum við stjórnmálaafbrot, eða brot framið af stjórnmálalegum hvötum, svo fremi ríkið skuldbindi sig til að taka til tilhiýðilegrar athugunar, þegar það metur eðli brotsins, sérhverjar sérstaklega alvarlegar hliðar brotsins, þ. á m.:

a. Að það hafi skapað sameiginlega hættu fyrir líf, limi eða frelsi manna.

b. Að það hafi snert menn, sem eru gjörsamlega óviðkomandi hvötunum að baki brotinu.

c. Að notaðar hafi verið grimmuðlegar eða viðurstygglegar aðferðir við frammgingu brotsins.

2. Sérhvert ríki getur að öllu eða einhverju leyti afturkallað fyrirvara, sem það hefur gert samkvæmt undanfarandi málsgrein, með yfirlýsingu til aðalframkvæmdastjóra Evrópuráðsins, er gangi í gildi frá og með móttökudegi.

3. Ríki, sem gert hefur fyrirvara samkvæmt 1. mgr. þessarar greinar, getur ekki krafist þess að neitt annað ríki beiti 1. gr. Ef fyrirvari þessi er aðeins að hluta eða skilyrtur, getur það þó krafist framkvæmdar greinarinnar að svo miklu leyti sem það sjálf hefur samþykkt hana.

14. gr.

Sérhverju samningsríki er heimilt að segja upp samningi þessum með skriflegri tilkynningu til aðalframkvæmdastjóra Evrópuráðsins. Sérhver slík uppsögn tekur gildi þegar í stað eða síðar eftir því sem tilgreint kann að vera í tilkynningunni.

15. gr.

Samningur þessi gengur úr gildi að því er varðar samningsríki, sem segir sig úr Evrópuráðinu eða hættir að vera aðildarríki þess.

Article 13

1. Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, declare that it reserves the right to refuse extradition in respect of any offence mentioned in Article 1 which it considers to be a political offence, an offence connected with a political offence or an offence inspired by political motives, provided that it undertakes to take into due consideration, when evaluating the character of the offence, any particularly serious aspects of the offence, including:

a. that it created a collective danger to the life, physical integrity or liberty of persons; or

b. that it affected persons foreign to the motives behind it; or

c. that cruel or vicious means have been used in the commission of the offence.

2. Any State may wholly or partly withdraw a reservation it has made in accordance with the foregoing paragraph by means of a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe which shall become effective as from the date of its receipt.

3. A State which has made a reservation in accordance with paragraph 1 of this article may not claim the application of Article 1 by any other State; it may, however, if its reservation is partial or conditional, claim the application of that article in so far as it has itself accepted it.

Article 14

Any Contracting State may denounce this Convention by means of a written notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe. Any such denunciation shall take effect immediately or at such later date as may be specified in the notification.

Article 15

This Convention ceases to have effect in respect of any Contracting State which withdraws from or ceases to be a Member of the Council of Europe.

16. gr.

Aðalframkvæmdastjóra Evrópuráðsins ber að tilkynna aðildarríkjum ráðsins um:

- a. Sérhverja undirritun.
- b. Sérhverja afhendingu fullgildingar-, viðurkenningar- eða samþykktarskjals.
- c. Sérhvern gildistökudag samnings þessa samkvæmt 11. gr. hans.
- d. Sérhverja yfirlýsingu eða tilkynningu, sem berst samkvæmt ákvæðum 12. gr.
- e. Sérhvern fyrirvara, sem gerður er samkvæmt ákvæðum 1. mgr. 13. gr.
- f. Afturköllun sérhvers fyrirvara samkvæmt ákvæðum 2. mgr. 13. gr.
- g. Sérhverja tilkynningu sem berst samkvæmt 14. gr. ásamt dagsetningu gildistöku uppsagnar.
- h. Hvert skipti sem samningur gengur úr gildi samkvæmt 15. gr.

Þessu til staðfestingar hafa undirritaðir, sem til þess hafa fengið fullt umboð, undirritað samning þennan.

Gjört í Strasbourg hinn 27. janúar 1977 á ensku og frönsku, í einu eintaki, sem geymt skal í skjalasafni Evrópuráðsins, og eru báðir textarnir jafngildir. Aðalframkvæmdastjóra Evrópuráðsins ber að senda staðfest eintök til sérhvers þeirra ríkja, sem undirrita samninginn.

Article 16

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of:

- a. any signature;
- b. any deposit of an instrument of ratification, acceptance or approval;
- c. any date of entry into force of this Convention in accordance with Article 11 thereof;
- d. any declaration or notification received in pursuance of the provisions of Article 12;
- e. any reservation made in pursuance of the provisions of Article 13, paragraph 1;
- f. the withdrawal of any reservation effected in pursuance of the provisions of Article 13, paragraph 2;
- g. any notification received in pursuance of Article 14 and the date on which denunciation takes effect;
- h. any cessation of the effects of the Convention pursuant to Article 15.

In witness whereof, the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at Strasbourg, this 27th day of January 1977, in English and in French, both texts being equally authoritative, in a single copy which shall remain deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each of the signatory States.